

SIKKERHETSDATABLAD FRYSESPRAY

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 12.12.2012

Revisjonsdato 20.05.2014

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn FRYSESPRAY

Artikkelnr. KCL4853266

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Rensemiddel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn Kolberg Caspary Lautom AS

Postadresse Postboks 70

Postnr. 1371

Poststed ASKER

Land Norge

Telefon +47 66 75 30 00

Telefaks +47 66 75 30 01

E-post post@kcl.no

Hjemmeside http://www.kcl.no

Kontaktperson Gunnar Lunne

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00 døgnet rundt

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til F+; R12

67/548/EEC eller 1999/45/EC

Klassifisering i henhold til CLP (EC) Flam Aerosol 1; H222

No 1272/2008 [CLP/GHS] H229

Stoffets/blandingens farlige BRANN:

egenskaper Ekstremt brannfarlig.

Advarsel! Beholderen er under trykk.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Propan:25 - 50 %, Butan:25 - 50 %, Isobutan:25 - 50 %
Signalord	Fare
Faresetninger	H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P103 Les etiketten før bruk. P260 Ikke innånd aerosoler. P210 Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt. P251 Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. P211 Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. P410 + P412 Beskytt mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C/122°F. P501 Innhold/beholder leveres til godkjent mottak for farlig avfall.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB	Ingen data tilgjengelig.
------------	--------------------------

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 Registreringsnummer: 01-2119486944-21-xxxx	F+; R12 Flam gas 1; H220 Press. Gas; H280	25 - 50 %
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7 Registreringsnummer: 01-2119474691-32-xxxx	F+; R12 Flam gas 1; H220 Press. Gas; H280	25 - 50 %
Isobutan	CAS-nr.: 75-28-5 EC-nr.: 200-857-2 Registreringsnummer: 01-2119485395-27-xxxx	F+; R12 Flam gas 1; H220 Press. Gas; H280	25 - 50 %
Komponentkommentarer	For R- og H-setninger, se seksjon16.		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.
Øyekontakt	Fjern evt. kontaktlinser. Skyll straks med store mengder vann i min. 15 min. Ved fortsatte symptomer, transport til lege.
Svelging	Drick rikelig med vann og sørg for frisk luft. Tilkall lege omgående.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
Forsinkede symptomer og virkninger	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Passende brannslukningsmidler	CO2, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
Uegnete brannslukningsmidler	Bruk ikke full vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer Ekstremt brannfarlig. Aerosolbokser kan eksplodere ved brann.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr Ved slukking av brann skal det alltid benyttes heldekkende, varmeisolerende dress av flammehemmende materiale og selvforsynt pusteapparat.

Annen informasjon Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk av åpen ild forbudt.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag. Ansvarlige myndigheter (brannvesenet) varsles på tlf. 110 hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring Spill tas opp med absorberende materiale. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger Sikker håndtering: Se punkt 7.
Personlig verneutstyr: Se punkt 8.
Avfallsbehandling: Se punkt 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av damper. Produktet må ikke benyttes i nærheten av åpen ild eller andre tennkilder. Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet.

Sikker håndtering av gassbeholder Sprøyt ikke mot flammer eller mot glødende gjenstander. Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt. Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning. Merk: Beholderen står under trykk. Beskyttes mot solpåvirkning og temperaturer over 50 °C. Må ikke åpnes med makt eller forbrennes, heller ikke etter bruken.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Aerosolbokser: Må ikke utsettes for direkte sollys eller temperaturer over 50°C. Oppbevares på et kjølig, godt ventilert sted. Oppbevares i henhold til bestemmelsene for brannfarlige varer.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Propan	CAS-nr.: 74-98-6	8 t.: 500 ppm	2011
	EC-nr.: 200-827-9	8 t.: 900 mg/m ³	
	Indeksnr.: 601-003-00-5		
	Synonymer: Propan		
Butan	CAS-nr.: 106-97-8	8 t.: 250 ppm	2011

EC-nr.: 203-448-7 Indeksnr.: 601-004-00-0 Synonymer: Butan	8 t.: 600 mg/m3
--	-----------------

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes. Alt personlig verneutstyr skal være CE-merket og testet i henhold til relevant CEN-standard. Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern Ikke nødvendig.

Håndvern

Håndvern Ikke nødvendig.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern Ikke nødvendig.

Annen informasjon

Annen informasjon Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Sørg for god ventilasjon.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Aerosol
Lukt	Karakteristisk
Kommentarer, Luktgrense	Ikke bestemt.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Ikke bestemt.
Kommentarer, Kokepunkt / kokepunktintervall	Ikke relevant da produktet er en aerosol.
Flammepunkt	Verdi: < 0 °C
Kommentarer, Flammepunkt	Ikke relevant da produktet er en aerosol.
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke relevant.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant.
Nedre eksplosjonsgrense m/enhet	1,5 vol%
Øvre eksplosjonsgrense m/enhet	10,9 vol%
Damptrykk	Verdi: 3500 hPa Test temperatur: 20 °C
Kommentarer, Damptetthet	Ikke bestemt.
Kommentarer, Relativ tetthet	Ikke bestemt.
Bulktetthet	Verdi: 0,54 g/cm ³ Test temperatur: 20 °C
Løselighet i vann	Ikke, hhv. lite blandbar.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke bestemt.
Kommentarer, Viskositet	Ikke bestemt.

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Løsemiddelinhold	Verdi: 100 %
Kommentarer, Løsemiddelinhold	EU-VOC: 540,0 g/l EU-VOC in %: 100,00 %

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	Antennelsestemperatur: 365 °C
--------------------------------	-------------------------------

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET**10.1. Reaktivitet**

Reaktivitet Ingen data tilgjengelig.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Det kjennes ingen farlige reaksjoner.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen farlige spaltningsprodukter kjente.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER**11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger****Toksikologisk informasjon**

Andre toksikologiske data 106-97-8 butan:
Innånding LC50 / 4 h 658000 mg/m³ (rat)

Potensielle akutte effekter

Hudkontakt Ingen irriterende virkning.

Øyekontakt Ingen irriterende virkning.

Forsinket / Repeterende

Allergi Ingen sensibiliserende virkning kjent.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER**12.1. Giftighet**

Akvatisk, kommentarer Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Data ikke tilgjengelig

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial Data ikke tilgjengelig

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

vPvB vurderingsresultat Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

AVSNITT 13: DISPONERING**13.1. Avfallsbehandlingsmetoder**

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 200113* løsemidler EAL: 150104 emballasje av metall

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR	1950
RID	1950
IMDG	1950
ICAO/IATA	1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR	AEROSOLBEHOLDERE
RID	AEROSOLBEHOLDERE
IMDG	AEROSOLS
ICAO/IATA	AEROSOLS, FLAMMABLE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	2.1
RID	2.1
IMDG	2.1
ICAO/IATA	2.1

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-D, S-U
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	EmS: F-D, S-U
------------------------------	---------------

ADR / RID - Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	Tunnel restriksjonskode D
Begrenset kvantum	Begrenset mengde (LQ) 1L
Transport kategori	Transportkategori 2

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Love og forskrifter	FOR 2002-07-16 nr 1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier, med senere endringer FOR 2008-05-30 nr 516: Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), med senere endringer. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods (landtransportforskriften). ADR/RID FOR 2006-06-29 nr 786: Forskrift om frakt av farlig last på lasteskip og lektre. IMDG. FOR 2003-01-11 nr 41: Forskrift om transport av gods i luftfartøy (BSL D 1-
---------------------	---

	7). IATA. FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). FOR-2012-06-16-623 Forskrift om endring i forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier. FOR-2011-12-06-1355 Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning FOR-2011-12-06-1356 Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) FOR-2011-12-06-1357 Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) FOR-2011-12-06-1358 Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier) Klassifiserings- og merkingsfortegnelsen: http://echa.europa.eu/web/guest/information-on-chemicals/cl-inventory-database.
Kommentarer	Databladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.
Deklarasjonsnr.	102309

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Faresymbol

R-setninger	R12 Ekstremt brannfarlig.
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S16 Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. S23 Unngå innånding av damp/sprøytetåke. S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. S29/56 Må ikke tømmes i kloakkavløp; ta hånd om dette kjemikallet og dets emballasje og lever til godkjent avfallsbehandlingsanlegg. S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder.
Annen merkeinformasjon	A1 Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. A2 Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale.
Ytterligere informasjon	Klassifisering iht. direktiv 75/324/EEC: Ekstremt brannfarlig
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Flam Aerosol 1; H222; ; H229;
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R12 Ekstremt brannfarlig.
Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H220 Ekstremt brannfarlig gass.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Produsentens sikkerhetsdatablad datert 30.04.2014.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	15.03.07: Generell oppdatering av datablad. 06.02.2009: Oppdatert til RACH format. Revidert pkt. 15. 20.05.2014: Oppgradering i hht. Annex I-II forordning 453/2010. Endringer i

	samtlige punkter. 13.06.2014: Lagt inn deklarasjonsnummer.
Kvalitetssikring av informasjonen	Sikkerhetsdatabladet er kvalitetskontrollert og godkjent i henhold til gjeldende regelverk. Bilfinger Industrial Services Norway AS har ikke ansvar for feil eller mangler i opplysninger fra produsent / importør / omsetter. Produsent/leverandør oppgitt i seksjon 1 er juridisk ansvarlig for databladets innhold. Bilfinger Industrial Services Norway AS er sertifisert iht. NS-EN ISO 9001. a112640.
Versjon	3
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Kolberg Caspary Lautom AS